

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiiu, 12 Iulie st. v.

Contele Kálnoky a sosit Joi la Kissingen, după-cum susțin mai multe țiare, pentru a rămâne acolo două zile. Scopul excursiunii ministrului austro-ungar la băile dela Kissingen nu este căutarea sănătății, ci, după-cum e arăși știut este, spre a se întâlni cu cancelarul Germaniei, cu principele de Bismarck.

Contele Kálnoky și cu principele de Bismarck nu se întâlnesc pentru prima oară. Cu toate aceste întâlniri actuale i-se atribuie mai multă importanță. Împregiurările, în care în timpul de față se află Europa, dau întâlnirii importanța deosebită.

Tratatul dela Berlin, care ca toate tratatele moderne, regulase Orientul pe „vecie”, abia se mai ține pe picioare.

Anglia i-a dat o lovitură în Egipt, Rusia a voit să-i dea în Bulgaria, însă lucrul a reușit în favorul altuia, în sfârșit, până a nu se termina treaba cu Bulgaria, i-a dat tot Rusia tratatului dela Berlin o lovitură în cestiunea Batum-ului.

Amendouă cestiunile din urmă sunt încă neresolvate. De rezolvarea lor însă se țin lanț, direct și indirect, o mulțime de alte cestiuni, care când se vor pune odată pe calea de a se rezolva, trebuie să sguđuie Europa întreagă dela o margine până la cealaltă.

A repara tratatul dela Berlin și a-l susține și mai departe va fi cu anevoie, poate chiar cu neputință. Diplomații desigur, că nu cu susținerea sau cu reînvierea lui își bat capetele. Se vor cugeta și sunt dator să o facă aceasta, cum se modereze sguđuiriile ce trebuie se urmeze până când Europa va găsi base nouă, care să înlocuească tratatul dela Berlin cu succes mai durabil pentru pacea popoarelor din Europa și totodată mai mulțumitor pentru civilizațiune.

A doua telegramă a noastră de aseară, care spune, că foile oficiale dela Berlin resping cu hotărîre presupunerea, ca-și-când în Kissingen s'ar decide abandonarea tratatului dela Berlin, nu turbură

întru nimica, ceea-ce am ținut mai sus. Diplomația trebuie, fie chiar și numai la aparență, să se țină de basa avută, până la crearea bazei celei nouă.

Dealtmîntrelea asemenea asigurări oficiale nu se cântăresc nici odată cu conștiențioasă până la gramul cel din urmă. Faptele au dovedit și dovedesc, întru cât este și întru cât nu este abandonat tratatul dela Berlin și tot așa întru cât se va mai pute susține. Și tocmai faptele dovedesc, că sînt puteri mari, pentru care tratatul, dacă nu este o sarcină, este cel puțin o pedecă, care ar dori să o înlătore din calea pe care vor să pășească înainte.

Întîlnirea la Kissingen nu va rezolva definitiv nici susținerea nici înlăturarea tratatului. La toată întîmplarea însă va contribui la pregătirea uneia sau alteia.

Cu câteva zile mai înainte se anunțase, că Archiducele Carol Ludovic are să fie împreună cu soția sa oaspele Țarului rusele la Peterhof.

Telegrama de ieri condiționează acum mergerea archiducelui la Peterhof dela rezultatele întîlnirii la Kissingen.

Care să fie sensul acestei condiționări?

După noi nu poate fi altul, decât că situațiunea nu este așa de limpede, încât un membru al familiei domnitoare din Austro-Ungaria să poată accepta ospitalitatea curții rusești fără de nici o rezervă. Ear' dacă oficiile berlineze stăruiesc cu hotărîre prelungă susținerea tratatului dela Berlin, ne vine a crede, că din partea rusească se plănuiesc lucruri, care au să schimbe esențial situațiunea actuală.

Deci urmează, că dacă archiducelui Carol îi va fi posibilă acceptarea ospitalității rusești, alarma oficiilor berlineze ar fi neîntemeiată și pacea ar fi asigurată; nu poate archiducele accepta, pacea nu este asigurată și va fi o norocire pentru Europa, dacă diplomației îi va succeda a o susține.

Care va să țină, contele Kálnoky are să aducă importante lucruri dela Kissingen, lucruri, care mai târziu se vor

sancționa prin alte întîlniri între capetele încoronate dela Viena și dela Berlin.

S'ar păre că toate cele de până aci, pentru noi nu ar avea altă însemnătate, decât aceea, de a satisface curiozitatea publicului nostru cetitor.

Dar' nu este așa.

Causele, care întrunesc pe diplomați ați la Kissingen, mîne la Gastein și poi-mîne poate la Viena sau alt-unde, nu se poate să nu aibă influență și asupra politicii interne a statelor, din care sînt reprezentanții ce se întrunesc.

Monarchia austro-ungară totdeauna, mai ales însă când are să arunce pondul ei în afacerile externe, trebuie să se cugete, dacă constituțiunea organismului ei este astfel, încât să supoarte toate greutățile ce i-le impune o situațiune, cum e bunăoară și cea de față?

Nouă ni se prezintă lucrul, ca-și-când demersurile cele nouă diplomatice ale monarhiei ar căuta să se razime pe o reconstrucțiune mai solidă a monarhiei de cum s'a arătat cea dela 1867 încoace.

Și nu ne temem, că ne vom înșela.

Astfel stînd lucrurile, scirea despre cele-ce se petrec între diplomați nu mai poate fi indiferentă și pentru cei-ce sînt afară de sfera politicii externe.

Pentru Români din monarhia austro-ungară ea are importanță, ca ei să fie cu priveghiare, ca la reconstrucțiunea cea nouă a monarhiei, să nu rămână earăși ca poetul din legendă.

Revistă politică.

Sibiiu, 12 Iulie st. v.

Demonstrațiunile din incidentul celei mai nouă afaceri militare tot nu o să rămână. Alaltăieri seara s'au adunat în clubul artiștilor și literaților vre-o cinci-șase cetățeni din Budapesta, vre-o a se sfătui, ce atitudine au să iee cetățenii din Budapesta față cu pensionarea generalului Edelsheim-Gyulai și față cu înaintarea lui Janski. În această conferință s'a hotărît ținerea unui mare meeting alegîndu-se un comitet, care s'a însărcinat a face spre acest scop toate pregătirile de lipsă. Între cele ce s'au vorbit

la aceea conferință s'a ținut și aceea, că deoare-ce cercurile din Viena, când au executat actul, au contat la aceea, că nici tinerimea universitară nu e în capitală și nici parlamentul nu e întrunit, acum să li se facă, cum ai țină, un „Strich durch die Rechnung”.

Visitei archiducelui Carol Ludovic la Petersburg i-se atribuie o specială importanță politică. Unele foi vor chiar să scie, că archiducele e însărcinat de Monarhul nostru cu o specială misiune la curtea rusească. Din Viena încă se depeșează cu datul de 22 l. c., că în cercurile politice de acolo adnexiunea Bosniei și a Herțegovinei se privește de iminentă în timpul cel mai apropiat. Se aduce chiar și călătoria archiducelui Carol Ludovic în legătură cu adnexiunea și se colportează o faimă, după care archiducele o să aducă cu sine dela curtea din Petersburg asigurarea, că Rusia nu va face nici un fel de greutate pentru cazul, dacă Austro-Ungaria o să-i încorporeze în faptă teritorul ocupat. Turcia s'ar fi dat deja consentimentul, — și la spriginul Germaniei se poate conta cu toată siguranțarea. Tot după aceeași depeșă, în cercurile bine informate din Viena se vorbește, că cestiunea adnexiunii va fi unul dintre cele mai însemnate obiecte cu privilegiul întîlnirii contelui Kálnoky cu principele de Bismarck.

Nota, pe care Lordul Roseberry a adresat-o guvernului rusec în cestiunea Batum-ului, are datul de 15 Iulie și se află deja în mâinile domnului de Giers.

Accea formează testamentul politic, pe care îl va lăsa lordul Roseberry urmașului său în oficiul de externe. Atunci, când a redigat el nota, era deja în clar cu aceea, că retragerea lui dela postul de ministru de externe e numai o cestiune de vre-o câteva zile, și nimeni nu i-ar fi putut lua în nume de rău, dacă el în fața acestor împregiurări nici n'ar fi scris nota; precum se scrie însă din Londra, două momente l-au determinat pentru atitudine contrară: întâiu, împregiurarea, că momorandul rusec în cestiunea Batum-ului a pretins, după formele convenționale, un răspuns, și a doua, împregiurarea, că în vederea rapoartelor speciale se părea a fi de preț, ca acest răspuns în neîndoelnicul ei înțeles să se dea tocmai din partea unui minister din partidul liberal. Aici Lordul

Foița „Tribunei”.

Doine populare

culese de

Ioan Munteanu,

învățător în Bucium-șeasa.

XV.

Muierușcă draga mea,
 Tu acum de m'ai vedé,
 Ai jura pe Dumneșeu,
 Că nu sînt bărbatul tău,
 Cum venii aici, de loc
 Desbrăcără-al meu cojoc,
 Mă puseră 'ndată jos,
 Și mă tunseră frumos,
 Dusu-m'au la magazină,
 Îmi deteră pușca 'n mână,
 Deteră-mi boconci purtați,
 Ce-au rămas de ceialalt,
 Și nădragi vinęți frumoși,
 Abia-i port de petecoși.
 Îmi puse vițelu-'n spate,
 Și la brău curele late;
 Îmi dete și-un comănac,
 Și mă puseră „haptac”.
 Muierușcă draga mea,
 Vai acum de m'ai vedé,
 N'ai mânca, nici n'ai mai bă,
 Ci 'mi-ai plînge soartea mea,

Dimineața când mă scol,
 Mănc numai profundul gol,
 Și-apoi es la „exetir”,
 Și mă 'nvață „presentir”,
 Și căprarul mare 'n cap,
 Stă 'nainte-mi ca și-un țap,
 Și când strigă el „haptac”
 Atunci trebuie să tac.
 Deu mai bine-a fost de mine,
 Când eram prelungă tine,
 Că în loc de ăst „haptac”
 Eu te sărutam cu drag,
 Și 'n loc de profund amar
 Mă țineai tot cu zăhar.
 „Înălțate, împérate,
 Fă cu mine-o bunățate,
 Să-mi dai drumul cătră casă
 Să mă duc la cea aleasă,
 Că nu-'s eu de cătănit,
 Dacă m'am căsătorit”.

XVI.

Cât tot ține luna plină,
 Dorul meu nu se alină,
 Nici nu se va alina,
 Până n'a seacă „Tisa”.
 Să pot trece la mândra,
 Să-mi astîmpăr inima;
 Să mă ved Tisa trecut,
 N'aș veni aici mai mult.
 Cuprinsu-i cerul de nor,
 Și sufletul meu de dor,

Cuprinsu-i cerul de stele,
 Și sufletul meu de jele.
 Măndrului, draga mea,
 Te-aș iubi de te-aș pute,
 Dar' maică-mea nu te vrea,
 Că nu ești de legea mea;
 Dacă ai fi o Româncuță,
 Te-aș lua eu de mînuță,
 Și de-ar vră maica sau ba,
 Noi dragă ne-am cununa.
 Horire-aș, horile-mi vin,
 Nu pot hori de străin,
 Că de străin eu mă leagăn,
 Ca și frunza în cel paltin;
 Horire-aș, horile-mi plac,
 Nu pot hori, că-'s sărac,
 Și la omul cel sărac
 Nici a hori nu i-e dat.
 Fă-mă Doamne, ce me-i face,
 Fă-mă struț de busuioac
 Să-l pună badea 'n colop,
 Ca să mă mai ducă 'n joc;
 Fă-mă fir de tîmăiță,
 Să mă iee-al meu badiță,
 Să mă lege cu șinor,
 Ca să-mi treacă al lui dor.

XVII.

Săracă inima mea,
 Mult înoată 'n voie rea,
 Atât ziua, cât noaptea,
 Nu sci nime numai ea.

Sărac sufletul meu,
 Mult înoată 'n necaz greu,
 Nu sci nime numai eu.

XVIII.

De aș muri acuma,
 Alături cu mândra,
 De-aș muri să mor deseară,
 Cu capul la mândra 'n poală,
 De-aș muri când aș muri,
 Nimic nu 'mi-aș bănu,
 Să știu numai, c'am murit,
 Pentru cine am iubit.
 N'am fost la mândra de-aseară,
 Pare c'a trecut o vară,
 N'am fost la mândra de ieri,
 Pare c'au trecut trei veri.

XIX.

Să mă tot sărut în față,
 Numai să am eu viață;
 Drăguț dulce ca și-al meu,
 Nu mai are Dumneșeu,
 Când el ese la fîntînă;
 Pare că-i o roșă plină;
 Când ese între feciori,
 Parcă-i un buchet de flori;
 Când ese între fetițe,
 Pare că-i o schinteuță;
 Fă-mi-l, Doamne, ce li face,
 Numai să-l iubesc în pace,
 Fă-mi-l, Doamne, inelaș,
 Ca să-l pun în degetaș,

Roseberry a fost cu deservire în clar despre aceea, că sentimentele și concepțiile exprimate prin această notă au să fie necondiționat aprobate de ori-și-care diplomat englez, care va fi chemat să-l urmeze în post. Nota se mai restringe și la aceea, de a explica concepțiuni și puncte de plecare juridice, fără de a ajunge la o concluziune, ce probabil ar pute să angajeze regimul viitor. Ea e în termeni aspri redigată, ea combate în mod hotărât îndreptățirea Rusiei, de a se scutura așa în unilateral de un angajament convențional; cu toate aceste nu vrea să treacă de altceva, decât de un răspuns la memorandumul guvernului din Petersburg, pe care în mod polemic îl urmăresc punct de punct. Din acest privilegiu foile conservative își dau un excelent „*testimonium abeundi*“, ceea-ce e cu atât mai important, cu cât pe ceilalți membri ai cabinetului Gladstone, care se duc, nu-i glorifică mai de loc.

„Le Nord“, oficiul organ rusec din Bruxella se încearcă într-o schițare a istoriei articolului 59 din tratatul din Berlin a dovedi, că prin textul acestui articol ori-ce discuțiune asupra desființării porto-francului Batum o exclude. „Le Temps“ din Paris vrea să scie din „isvor sigur“, că Rusia s'a pus în înțelegere cu cabinetele din Viena și Berlin mai înainte de a fi predat puterilor memorandumul despre desființarea porto-francului Batum.

Ristici asupra situației din Sârbia.

Vechiul regent al Sârbiei, Ioan Ristici, care e fără îndoială unul din cei mai eminenți bărbați de stat, se află la Viena de câteva zile. El a avut o convorbire asupra situației sârbe cu un publicist ceh, din care „Correspondance de Vienne“ extrage următoarele:

„Vechiul regent a dat, după-cum se scie, mare importanță situației financiare a Sârbiei. Asupra acestui punct el a făcut ați serioase observațiuni. Având în vedere starea deplorabilă a Sârbiei, e foarte rău de a se gândi cineva încă la un împrumut de șesșesprezece milioane. Voese să prelungească monopolul de exploatare al sărei acordat Anglo-bancei, cu condițiune, ca ea să dea șese sau opt milioane și în același timp vor împrumuta opt sau zece milioane la un institut financiar german, care s'ar garanta cu fondurile scoalelor și serviciului sanitar; ori bugetul anului acesta se ridică la 46 milioane și ministerul de finanțe reclamă încă 2 milioane, pentru a amortisa prin anuități împrumutul făcut cu ocazia resbelului. Prin urmare sunt în total 48 milioane cheltuieli. Veniturile însă nu sunt decât de 37 milioane; rămâne prin urmare un deficit de 11 milioane, care va trebui să fie acoperit cu nouă impozite.

„Trecând la cestiunile de politică internațională, Ristici se ocupă mai ales de atitudinea luată de opoziție în momentul resbelului și de relațiunile dintre Sârbia și Austro-Ungaria. Asupra primului punct el se exprimă astfel:

„S'a ținut în fața Europei, că resbelul s'a făcut cu consimțământul opoziției; aceasta e adevărat. Numai din cauza patriotismului, sentiment-

tului de naționalitate, opoziția n'a creșut de datorită sa a refusa guvernului concursul său, când steagul Sârbiei era desfășurat pe câmpul de luptă; cu toate acestea ea a blamat totdeauna resbelul. Cât despre mine, eu n'aș fi făcut resbel cu Bulgaria afară numai dacă ea ar fi fost cea dintâi, care atacă. Nu m'aș fi dus nici odată la Slivnița. Ce se facem noi în Bulgaria? Interesele noastre ne duc spre Sârbia-veche și Macedonia, nu în altă parte.“

„Această din urmă frasă răspunde perfect la politica urmată de Ristici. Acordul cel mai perfect, înțelegerea cea mai cordială cu toate popoarele de origine slavă, și chiar dacă se poate cu toate popoarele din Peninsula-Balcanică, acesta e programul partidului liberal, al cărui șef e Ristici.

„Pentru a încorona edificiul, după el, trebuie ca Sârbia să se apropie de Rusia, pe care a uitat-o mult. Acolo e cheia boltei; aceasta însă nu are nici o legătură cu cele ce s'au ținut asupra rupturii legăturilor amicale între Sârbia și Austro-Ungaria. Ristici a avut ocazia să se explice categoric în această privință, când a fost cestiunea acuma de curând cu ocazia intrării sale din nou în afaceri. Și aceasta a mai repetat-o interlocutorului său în convorbirea ce a avut-o.

„Nu trebuie să se schimbe nimic, în relațiunile noastre cu Austro-Ungaria, a ținut el. Dacă 'mi-s'ar cere să lucrez asupra imperului Habsburgilor cum a lucrat Garașanin asupra Rusiei, aș răspunde, că aceasta ar fi un procedeu nejustificabil, un fel de provocare fără motive reale. Cu toate acestea o repet, punctul principal pentru noi, e de a stabili relațiile amicale cu Rusia, bine înțeles câștigând în același timp și amicitia Bulgarilor și a Muntenegrenilor. Lucrând altfel, vom ajunge aproape să fim încungiuțați numai de inimi.

„Acestea sunt în resumat declarațiile făcute de eminentul om de stat al Sârbiei. Astfel se explică opoziția făcută de ai sei cabinetului actual. Această opoziție se razimă pe două puncte principale: criza financiară și politica internațională.“

Câteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocșary.

(Urmare.)

Dar, țin naționalitățile, Maghiarii fac alianța imposibilă, pentru-că nu le conced condițiunile, cari pentru existența și dezvoltarea lor națională sunt neapărat de lipsă. A-și asigura aceste condițiuni este datorită lor principală și spre acest sfârșit caută sprijinire acolo, unde o pot afla, această împiegurare duce pe naționalități către *Austria unificată* și le face să nu spriginească Ungaria în năsuințele ei de a-și întări și perfecționa idependența, pentru-că cu cât statul ungar se consolidează mai mult în sens independent, cu atât are mai multe mijloace la dispoziție pentru asuprirea naționalităților.

Eu cred, că această părere, care deși nu în general, dară foarte mult este răspândită între naționalități, cuprinde în sine o greșală foarte mare, greșeală care rezultă din amăgire în care trăesc cu privire la spriginul, care cred că îl au în imperul austriac.

Este o credință seculară, dară greșită, între naționalități, că se pot răzima pe Austria contra Maghiarilor. Încrederea în părtinirea Împăratului este atât de veche, ca domnia Austriei. Austria a devenit domnul aceloră, care au fost domnii lor. Poporul sărac și aservit s'a uitat cu un fel de bucurie răutăcioasă, cum o putere mai mare s'a ridicat peste aceia, care au fost domnii sei nemijlociți. Sărăcimea totdeauna a privit cu bucurie la puterea cea mare a domnitorilor, ear' acestia totdeauna au pus-o la discrețiunea aristocrației și poporul numai așa a putut ajunge o soartă mai bună, când puterea domnitorilor s'a putut restringe. Dela domnitori poporul nu a câștigat nici odată nimica, decât asigurări goale, când acestia i-au cerut ajutorul în contra aristocrației. Așa a fost și la noi. Toate favorurile, de care s'a împărțit poporul sărac — și de acesta s'au ținut masele naționalităților, — urbariul, și eliberarea definitivă la 1848 s'au făcut decătră aristocrație, respective decătră maghiarime cu opoziția cea mai tare din partea imperului. Din contră sila religioasă, cu care Românii neuniți au fost împinși către unire, este rezultatul grației domnitorilor. Dela acestia nu au primit alte favoruri, decât, că au fost îmbărbătați la atrocitățile lui Horia-Cloșca și cele din 1848; dară speranța în „împăratul“ este până în ziua de astăzi tradițională. Și ce au câștigat pentru serviciile dela 1848/9? Au căpătat vestita proclamație cu „*Gleichberechtigung der Nationalitäten*“, au căpătat experimentul efemer cu Voivodina sârbească, o dietă în Transilvania și binefacerile comune ale sistemului absolutistic. Atunci pentru un moment s'au trezit cu toții din fantasmă și

sub sistemul absolutistic a avut loc era scurtă a împăcării naționalităților.

Și pe ce se bazează acum încrederea, când concordia, durere, eară a dispărut? Pe fapte nu, căci coroana nu face pentru ei nimica și nu împedecă nimica. Coroana, vorbind în stilul lor, cu deservire i-a pus la discrețiunea Maghiarilor și nu a putut refusa sancționarea la astfel de legi, a căror ascuțit este întors asupra naționalităților, ear' pe guvern nu l-a silit să procedeze în mod favoritor pentru naționalități. Vor țin poate, că aceasta este urmarea naturală a dualismului, eară dualismul l-au scos Maghiarii cu de a sila la iveală. Mă rog de iertare, nu este urmare naturală, o constituție ca a noastră nu exclude împlinirea voinței supreme, după-cum ne-am și putut convinge, când cu cestiunea căsătoriei civile și a băncii și mai cu seamă când cu ocuparea Bosniei.

Pe ce dar' se bazează naționalitățile? Singur numai pe proverbul că: inimicul inimicului meu mie îmi este amic? Dacă așa ar cugeta, în adevăr urită lumină s'ar revărsa peste stările noastre interne. Sau cugetă doară naționalitățile, că „împăratul“ nice acuma nu ne este amic? Așadară împăcarea nu este adevărată și nu este perfectă? Poate fi ceva adevărat în lucru. Se poate, că naționalitățile se înșeală, dară merită atențiune împiegurarea, că ele în presupunerilor de felul acesta au pe ce se baza. Cine scie nu le aruncă cineva ceva, nu scapă vre-un cuvânt între ele, din care se pot simți îndreptățite o presupune ceva în oare-care direcțiune. Căci și noi așa stăm, că închidem ochii înaintea unor simptome și ținem, că a fost numai nălucire. Că ceea-ce se întâmplă în Croația sau cel puțin s'a întâmplat până în timpul cel din urmă, nu este lucru curat, nu încape nici cea mai mică îndoială. Dară apoi afacerea Hentzi și atâtea alte cazuri premergătoare, în care militarismul atât de mult protegiat și-a arătat sentimentele sale antimaghiare!

Însă chiar așa dacă ar fi, că naționalitățile sunt în mod direct asigurate, ce ar urma de acolo în legătură cu faptul, că de sus nimica nu împedecă maghiarimea, ca nu numai ea societate, ci și ca stat și legislativă să urmeze o politică dușmană naționalităților? Ar urma, că pe o astfel de politică cu două fețe naționalitățile nu pot edifica nimica. Și nu trebuie să uităm două lucruri. Întâi, că dacă grația imperului cere un preț, în acesta naționalitățile nu pot concura cu maghiarimea, că maghiarimea este în stare să dea un preț mai mare ca naționalitățile; despre aceasta ne da dovadă netăgăduită ținuta guvernului lui Tisza. A doua, că aicia este exclusă sentimentalitatea, care pentru servicii făcute se manifestează în cine scie ce sentimente de mulțumită și cine scie ce simpatii.

(Va urma.)

Corespondență particulară a „Tribunei“.

Biserica-albă, 20 Iulie n. 1886.

(*Propunerea limbii române și a religiunii*). După programul gimnasiunii superior de stat de aici numărul studenților a fost în anul curent peste tot 158. După confesiune au fost 67 rom.-catolici, 77 gr.-orientali. S'a propus religiunea pe săptămână romano-catolicilor 10 oare, greco-orientalilor 4 oare.

Giurul Bisericii-albe în mare majoritate, ba aproape în total e curat român, adese-ori m'am întrebat deci, ce poate fi cauza de la acest gimnasiu nu se propune limba română și religiunea? și nici odată nu 'mi-am putut da alt răspuns decât, că prelungă binecunoscutul sistem de guvernare și prelungă indiferentismul Românilor și organelor noastre competente, — altcum nu poate să meargă.

Sunt deci silit să recur la veneratul consistor diocesanal, la protopopiatul Bisericii-albe, al Orăviei, Vârșefului și Ciacovei, de a interveni pentru înființarea unei catedre de limba română și religiune la gimnasiul superior de stat din loc.

(*Comunitatea bisericească din loc*). În urmarea sentenței curiale biserica a fost judecată, după-cum aud, din vina fostilor conducători, să plătească 4000 fl. întreprinzătorului măiestru român pentru edificarea bisericii; ani peste ani au trecut; procesul nu s'a reînnoit, datorită și cametele nu s'au plătit și ați datorită cu cametele se urcă pentru o comunitate mică la suma enormă de 9000 fl.; avem consistorii oameni inteligenți, protopop luminat și nime nu face nimica, ba face: lasă să se peară comunitatea bisericească și cu ea și câteva comune curat sau mai bine de jumătate românesci, cu limba sârbească însă în școală și în biserică. Cu puțină grijă și interesare, am pute aici foarte mult câștiga: mai multe mii de suflete, comunități în-

tregi, prin ce am împedeca și desnaționalizarea și am pute face din Biserica-albă un focal emporiu pentru cultură, comerț și industrie românească. Străinii în această privință pentru noi fac mai mult decât noi: inspectorul reg. de școale din propria inițiativă a scris concurs pentru împlinirea postului de învățător din comuna Lescovița, punând drept condițiune și cunoștința limbii românești ca limbă de propunere. În comunele Oresaț, Zlatița, unde abia sunt 2—5 familii sârbe, în Iasenova comună mare, unde $\frac{3}{4}$ sunt Români și în celelalte comune, unde limba și în biserică și în școală e exclusiv cea sârbească, prin intervenirea cercurilor competente s'ar pute baremi asemenea rezultat obține, fiindcă școalele sunt comunale și confesionale.

Avem un protopop tânăr, om de știință, umblat și prin străinătate, fost referent la consistor și profesor de teologie și care stă și materialmente foarte bine; multe am așteptat dela el și am pute aștepta, precum se vede însă ne-am înșelat, căci până acum nimic n'a făcut, 'mi-se pare îi lipsește voința și zelul de activitate, cu toate, că între cei dintâi ar pute primul să fie. Nu scim, ce poate fi cauza de nu se folosește de cercul său de activitate, de autoritatea, de legile disciplinare, de ce nu vine din când în când aici, unde îi este reședința, de ce nu face cunoștință cu cercurile și oamenii de influență de aici, ca și prin aceasta să ne susțină și ridice prestigiul; de ce nu vine la sărbători mari, ca să ridice pompa și să țină predici; de ce n'a fost la gimnasiu și n'a asistat la oara de religiune nici odată și de ce a trebuit să absenteze și dela congres??

Pădureanul.

Cronică.

Serviciul militar al studenților în medicină. Cu privire la serviciul prezent al voluntarilor mediciniști se proiectează unele modificări. Anume studenții în medicină pe viitor nu vor mai fi admiși la serviciul militar în calitate de elevi militari de medicină, decât după terminarea cursului și obținerea gradului de doctor în medicină. Afară de aceea jumătate din anul de serviciu îl vor face la o trupă și jumătate la serviciul sanitar. Aceste modificări vor intra însă în vigoare numai după-ce vor fi aprobate pe calea legislativă. Pentru anul de studii 1886/7 se vor mai observa încă dispozițiunile din trecut.

Furnisări pentru Bulgaria. Camera comercială și industrială din Brașov ne trimite spre publicare următoarele: La 6 și 7 August n. vor avea loc în ministerul de război bulgar în Sofia pertractări de oferte pentru turnisarea de 25,000 corturi, 76,165 metri pânză de vântă pentru cămașe de gimnastică și 14,433 metri pânză flamandă pentru chipuri de vară. Licitățiunile ulterioare se vor întâmpla sigur la 11 și 12 August a. c. n. Cauțiunea, ce are a se depune la banca națională, face 5% din prețul întreg. Condițiunile, mostrele etc., se pot vedea la ministerul de finanțe.

Furnisare de lemne de foc. Spre asigurarea trebuinței de lemne de foc pentru direcțiunea de finanțe reg.-ung. din Sibiu pe periodul 1886/7 în cuantul total de 70 stângini metrii lemne de foc tari, neplutite, eventual 80 stângini metrii tari, plutite se va ține o licitare minuendă. Ofertele închise timbrate și provădate cu un vadiu de 30 fl. v. a. sunt a se prezenta până cel mult la 3 August a. c. 11 oare înainte de ameați la președintele acestei direcțiuni financiare. — Condițiunile de furnisare se pot vedea în expeditul direcțiunii financiare și în economatul de finanțe din loc în oarele de oficiu obicnuite.

Dl baron de Mayr, ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei, în România a fost primit, scrie „*Voința Națională*“, în audiență dec ongediu de Regele și Regina României. Dl baron Mayr pleacă în congediu la Viena, unde fratele E. S. se află bolnav. Dl ministru plenipotențiar al Austriei va lipsi o lună dela postul său.

Din Năsăud ni se scrie: De câteva zile se află aci bar. Leonida Pop, adjutantul Maistății Sale. Se spune că va rămâne mai mult timp cu familia pentru a petrece vara la vatra părintească. — Dilele aceste au fost la Năsăud d-nii: Emanuil El. Ciuntuleac, exarch arhiepiscop și profesor la liceul din Cernăuți și Constantin cav. de Buchenthal, cunoscutul compozist din Bucovina. Amândoi au cercetat apoi în societatea mai multor onorațori de aci institutele de învățământ din Năsăud și închisoarea de stat. — Timpul pe aci e ploios. Păraiele de munte și Someșul au făcut daune mari nămolind sămănăturile.

Ofițeri austriaci în Sinaia. Din Sinaia se scrie, că Mercuri a sosit acolo dl comandant al brigadei de Brașov împreună cu colonelul regimentului 3 de husari și cu alți 10 ofițeri de diferite corpuri, pentru a saluta pe MM. LL. Regele și Regina României. Acești ofițeri vor fi primiți în audiență la castelul Peleş.

Contele Pejacsevich și „Pesti Napló“. Diarul opozițional, ale cărui expectațiuni despre pensionarea baronului Edelsheim-Gyulai

Dar' m'eu c'a rugina,
Dacă cumva-l voi scapa,
Tare rău m'aș supăra.
Fă-mi-l Doamne ce l-ii face,
Că dorul lui nu-mi dă pace,
Fă-mi-l Doamne măr gâtăiu,
Ca să-l pun la căpătăiu,
Dar' m'eu c'a rugini,
Și eu rău m'aș bănuî.
Fă-mi-l Doamne ce l-ii face,
Că de el ah! mult îmi place,
Fă-mi-l Doamne porumbaș,
Ca să-l pun la cuieraș,
Dar' m'eu c'a va sbura,
Și eu rău m'aș supăra.
Fă-mi-l Doamne nu-l mai face,
Dar' m'eu c'a adă iute n pace,
Tot așa cum este el,
Mândru, sprinten, voinicel.

XX.

Gândesc să plec să mă duc,
Dar' de un dor m'eu usuc,
Și m'apucă un suspin,
Cu durere și cu chin,
Că m'eu duc m'eu despărțesc,
De un suflet ce-l iubesc,
Care și el m'a iubit,
Cu amor neconținut;
N'am ce face, plâng, oftez,
Cu greu foc m'eu depărtez.

sunt cunoscuti cetitorilor nostri, scrie acum despre venirea noului comandant din Budapesta următoarele: „Contele Nicolae Pejacsevich vine să primească moștenirea baronului Edelsheim-Gyulai. Simpatia, care însoțese pe Edelsheim, nu s-a putut antipați pe contele Pejacsevich, care nu a greșit nimica în contra patriei sale, și pe care nu are nimeni cauză să fie supărat. El este cavaler, este magnat unguresc, vorbește bine limba maghiară, e un soldat eminent și la rege *persona grata*, tot atâtea calități care îl recomandă. Că are o misiune politică și de ce natură este aceasta, se va vedea mai târziu din contactul cu guvernul și cu autoritățile unguresci. Aceasta va hotărî raportul, în care va sta țeara câtră noul comandant. De una poate fi sigurat, că — deși s'a întâmplat afacerea Janski — țeara nu este preocupată în contra lui“.

Un nou magistrat de farmacie român. Dl. Dimitrie Banciu din Seliște a fost promovat la universitatea din Viena la gradul de „magister pharmaciae“ cu „summa laude“. După cum s'ntem informați, d-sa este primul Român, care a obținut această notă. Primească felicitările noastre.

„Donau-Dampfschiffahrt-Gesellschaft“ și războiul vamal. Ministerul de comunicații unguresc a făcut în conferințele din urmă a nămită societăți mai multe pretensiuni, care însă au rămas fără rezultat, de vreme ce sunt neaplicabile. Aceste pretensiuni culminează în următoarele: 1) pentru transitul mărfurilor în România societatea să activeze aceleși tarife, care există la căile ferate, însă cu 8 cruceri mai ieftine, așadar cu diferență, care s'a statuit în anul trecut între numita societate și căile ferate de stat în favoarea celei dintâi; 2) societatea să fie obligată a publica toate refacțiile și favorurile făcute partidelor. 3. Societatea să fie obligată a supune guvernului spre controlă toate cărțile și socotelile. Societatea s'a mirat, cum guvernul poate veni cu astfel de pretensiuni cu atât mai vîrtos, că un comisar guvernial exercită controla socotelilor, ear la publicarea refacțiilor în sensul concesiunii nu se poate obliga.

Tempestate în Pojon. În 22 al curentei s'a descărcat asupra orașului Pojon o tempestate cumplită. Se scrie de acolo, că fulgerul de trei ori a lovit în edificii și a aprins. Prima dată a trîsnit în palatul Karacsony, care este locuința Arhiducelui Frideric, a strîbuit în saloane și în vestibul și apoi a dispărut în pământ. Pe pereți se cunoaște calea, care a parcurs-o fulgerul. Arhiducesa cu micile arhiducese se aflau acasă. Din norocire însă nu s'a întâmplat nici un incident regretabil. În alte două locuri, unde a lovit fulgerul, s'au aprins și au ars mai multe edificii, între care școala evanghelică din Andorf etc.

Cultura maghiară și străinătatea. Cetim în „Budapester Tagblatt“: „Sub acest titlu au apărut în „Nemzet“ doi articoli, cari se ocupau cu întrebarea, pe ce cale s'ar putea aduce la cunoștința străinătății produsele literaturii maghiare? Autorul, care se numește „Szent-Katolna“, e de părere, că ar trebui să se afle un Saint-Beuve sau un Jules Janin maghiar, care să nu știe numai unguresc, ci și franțuzește și nemțesc, și care ar putea publica o istorie a literaturii maghiare, pentru-ca străinătatea și îndosebi Germania să cunoască literatura Ungariei. Într-o adevăr frumos lucru, dar unde e acel Saint-Beuve ori Jules Janin, care scrie numai unguresc? Și dacă ar exista și ar scrie în două limbi cu aceeași îndemânătore, unde ar fi editorul, care ar eda noul op? În Germania nu voiesc oamenii să știe nimic de Ungaria și editorii din Germania edau ori-ce mai bucurios, decât cărți unguresci. Dar poate omul se și mire de așa ceva? În multe jurnale maghiare tot ceea ce e german se combate cu o pasiune deamănă de un lucru mai bun, și există învătăși maghiari, care au declarat, că nu sufer, ca opurile lor să fie traduse în limba germană. Dacă dl. Szent-Katolna ține, că un asemenea șovinism e imposibil, începă numai la Mauriciu Jókai. Marele poet cu plăcere îl va numi pe respectivul învătăș. Într-o asemenea împrejurări nu se mire oamenii, dacă lucrurile nu sînt așa, precum ar trebui să fie“.

În Turcia mai bine ca la noi. Din Constantinopol i-se scrie „Românului“, că examenele dela școala primară română s'au făcut cu cea mai mare solemnitate și în fața unui public foarte numeros. Dl. Vangelie Petrescu Crușoveanu, directorul școlii, a rostit un discurs, în care după ce a arătat progresele dobândite în cei patru ani decând s'a înființat această școală, a semnalat și neajunsurile, la care a fost și este expusă. În decursul acestor patru ani, numărul efectiv al elevilor, cari au frecventat școala, s'a urcat la 40—50. Acest număr însă a variat după împrejurări, astfel că la finele acestui an n'au fost trecuți în catalogul școlii decât 32 elevi, dintre cari 20 regulați și 10—12 neregulați. Școala are 4 clase, în care se predau cursurile următoare: religie, aritmetica, istoria, geografia, desenul liniar, învățămîntul intuitiv, caligrafia și limbile: română, franceză, greacă și limba turcă, care a început a se preda numai acum două luni.

Pildă bună pentru Unguri. Un decret al președintelui Statelor-Unite, Cleveland, face cunoscut, că șefii departamentelor au creșut necesar de a pune în vederea funcționarilor să nu abuzeze de pozițiunea lor oficială spre a face

ingerențe în localitățile unde se găsesc. Ca funcționari, ei n'au dreptul de a dicta tovarășilor lor politici politica ce trebuie să urmeze sau de a împiedeca libertatea de acțiune în lăuntrul partidei prin metode și practice, care ar zădărnici toate străințele folositoare pentru organizarea partidelor. Influența funcționarilor să nu se simtă la alegerile primare ale partidelor când se numesc delegații. Interesul personal și participarea funcționarilor la politică nu sînt de loc condamnabile. Nimenea nu voiesc să le iee dreptul, nici să le răpească votul, dar drepturile lor și datorile ce au față cu partidele, n'au devenit mai mari prin faptul, că au ajuns în funcțiune.

Expoziția dela Craiova. Până acum s'au înscris pentru expoziția cooperativilor, ce va fi la Craiova, vîtcători, cufărari, cismari, tipografi, alămari, plumbieri, sculptori, perieri, croitori, fabricanți de conserve, de pîlării, de licoruri, de teracotă, de postav, de paste făinoase, de rahat, de perii, de sfori și frînghii, de bere etc. Fabrica de bere din Turnul-Severin și cofetăria „Universelle“ din Galați vor avea pavilioane speciale.

Cel mai mare diamant. În zilele trecute a arătat un neguțător de diamante reginei de Anglia un diamant, care se numește „diamantul imperial“ și are o greutate de 180 carati. Acesta este diamantul cel mai mare din lume.

Albano-Macedonia. Un Valach din Pind a publicat de curînd, la Bruxella, o broșură sub titlul: „Grecii, Românii, Albanezii și imperul otoman“, în care se găsesc multe vederi bune asupra situației în această parte a Peninsulei. Extragem următoarele rînduri din prefața acestei broșuri: „Dela hotarele Muntelui până la ale Greciei, și dela Adriatică până la Cosova de o parte, și la Marea-Egee de altă parte, se găsesc o poporațiune, care a vădut cu multă mirare ce s'a făcut pentru Grecia, Bulgaria și Muntenegru în 1878. Acea poporațiune se compune din Albanezi creștini și musulmani și din Români macedoneni; numărul acestor două poporațiuni se urcă până la vre-o trei milioane, cu alte cuvinte sînt mai numeroși decât Grecii și Bulgarii. Ar trebui ca guvernul și autoritățile otomane să observe mai bine interesele imperiului și să întrevedă marea avantajă ce ar rezulta pentru imper din emanciparea Românilor macedoneni și a Albanezilor de sub jugul material și moral al opresiunii puternice a clerului fanariot și a monopolului limbei grecești în școlile și bisericile lor. În adevăr, dacă s'ar da acestor popoare în locul educației grecești o educație în limba lor maternă și într'un sens național, atunci Românii macedoneni și Albanezii creștini scăpați de sub jugul grecesc, vor privi imperul turcesc ca un tutore, ca o scăpare. Imperul turcesc va fi pentru ei tutorul naționalității, și scăparea intereselor lor politice, pentru-că aceste două popoare sînt amenințate a fi înghițite de elenismul dela Sud și de panslavismul dela Nord. În cas când ele vor fi scăpate de sub această influență și vor fi sub adevărata tutelă a Turciei, atunci ei nu numai că nu vor face cauză comună cu Grecii sau cu Sârbii și Bulgarii, dar se vor uni din tot sufletul cu împăratul turcesc, știind, că existența lor națională e strîns legată cu a împăratului turcesc“.

Nenorocire cu o bombă. O telegramă din St.-Petersburg anunță, că un ferar, precând descărca dîntro' căruță nise material vechi de artilerie pe care îl cumpărase, o bombă, care se credea descărcată, a făcut exploziune și a omorît șese-spredece persoane, între cari și patru copii. Numărul răniților este foarte mare.

Un precursor al dlui Pasteur.

Dl. Humbert Molliere, medic al spitalului „Hotel-Gieu“ din Lyon, publică o lucrare, care a fost resumată în „Revue scientifique“ și care atribuie lui J. B. Goiffon (1658—1738) prima idee a teoriilor microbice.

Când, în 1720, izbucni în Marsilia îngrozitoarea epidemie a ciumei rămase celebră în istoria, Franția întreagă și țările mărginașe, cari nu uitaseră victimele ce făcuse mai înainte acest flagel, fură cuprinse de spaimă. Mai ce seamă la Lyon, o a treia parte din locuitori murise de acest flagel cu un secol mai înainte; neliniștea era foarte mare și comisarii biroului de igienă publică se întruniseră îndată, pentru a chibzui în privința măsurilor ce trebuiau luate spre a împiedeca propagarea rîului. Această comisiune redigă îndată un fel de instrucțiune practică pentru medici, spre a le arăta ceea ce au de făcut în cazul când flagelul s'ar declara; această instrucțiune, tipărită la Lyon, conține numai câteva opusculă sub titlul: „Observațiuni făcute asupra ciumei, care bîntuie acum în Marsilia și în Provence, cu un avertisment“.

„Avertismentul“ acestei cărți este de Goiffon, și dl. Molliere, care a dat preste el, arată ideile înaintate din acea epocă.

Sistema lui Goiffon, reînnoită de un învătăș din secolul XVII, P. Kerche, presupune ca origine a ciumei existența unor vermi sau a unor insecte. Trecînd în urmă la modul de diseminare al acestor mici insecte, el adaugă, că se va putea înțelege mult mai bine decît prin orice altă ipoteză, multiplicarea cauzei ciumei, rațiunea duratei sale și reînvierea ei, dacă ne este permis să ne exprimăm astfel, după mai mulți ani. Și dacă aceste insecte nu ne sînt de loc vizibile, microscopuri mai bune vor ajunge într-o zi să ni le arete: „Deși sînt diferențe mari între ra-

porturile mărimei corpului unui elefant și între corpul unei molii, totuși se poate, și rațiunea nu se opune la aceasta, ca să fie insecte, cari în raport cu molia s'ar fi ceea ce este molia față cu elefantul“. Evident, că un asemenea mod de a vedea nu se explică decît la microbi.

În resumat, „toate ipotezele, cari stabilesc cauza ciumei în lucruri neînsușite, nu vor explica nici odată îndeajuns nici un din simptomele boalei; influențele astrelor, exhalățiunile pămîntului, miasmele, atomele corosive sau acide, n'ar pute să se regenereze odată ce ele au încetat de a mai fi; precînd din contră, presupunînd nise vermuși, nise insecte, nise mici corpuri înăsușite, se înțelege îndestul de lesne multiplicarea cauzei ciumei, și reînnoirea ei după mai mulți ani; cum ea se produce încet-încet și cum reîncepe și reînnoiesc“.

Aceasta explică asemenea cum ciurma, care venise din Levant, a infectat atât de repede orașul Marsilia. În tot timpul îndestul de lung cât a ținut călătoria, animalele, cari se aflau pe baloturi și pe mărfuri se înmulțiră foarte mult, astfel că la descărcarea vasului, cei dintâi cari atinseră aceste mărfuri fură loviți ca de trîsnit, și astfel prin contact, flagelul se întinse din ce în ce mai mult. Apoi numărul inimicilor învisibili crește într-oare prin nouă reproducțiuni, și ori-ce s'ar face pentru distrugerea lor, „și ori-cît de mic ar fi numărul celor, cari trăiesc și al ouelor lor“, va rămîne totdeauna destui pentru a infecta orașele vecine și chiar pe cele mai depărtate, dacă din nenorocire, vreuna din speciile, din ouele sau din sîmînțele lor ar fi dusă acolo; se va înțelege ceea ce este încă și mai surprîndător, cum puțin din acest venin ascuns în lîună, în rufe sau în altceva se manifestă după mai mulți ani și bîntuie orașe și provincii întregi.

În fine ori în ce ar pute să consistă ciurma, ori-care ar pute să fie cauza ei, experiența și efectele sale confirmă, că este un venin, care vine de afară și care nu se naste și nu se formează în corpul bolnavilor. Prin urmare nu este vorba de altceva, decît numai de un agent exterior, care se însușă în organismul nostru: acesta este ultimul cuvînt al doctrinei, și toată terapia va fi basată pe aceste date etologice. Să mai spunem încheiînd, că autorul crede, că este bine a se întrebuița mercurul, care lucrează în afară prin a extermina paraziții, ear în lăuntru prin a omori vermii intestinali.

„Liberalul“.

Varietăți.

(Un naufragiu misterios.) Se scrie din Marsilia: Nu este vorbă în lumea noastră maritimă decît de o anchetă judiciară, începută din ordinul ministrului de marină, admiralul Aube. Deși afacerea este ținută încă secret, totuși eată ce se știe: În luna Februarie trecut, s'a perdut vaporul „Tage“ al mesageriilor maritime, în apropiere de insula Bamaku. Acest vapor, care inaugura noul serviciu dela Mozambik la Reunion, era comandat de căpitanul Girard. El era foarte încărcat cu mărfuri de valoare și cauzele cufundării lui nu s'au putut lămuri. Mesageriile trecuseră acest accident la profituri și pierderi și înlocuise chiar vaporul „Tage“ cu „Erymanthe“, al cărui căpitan este Reines, când ministrul de marină primî un raport dela admiralul Miot, care comandă stațiunea Madagascar. Acest raport formula acușățiuni foarte grave în contra unei părți a statului-maior și a echipagiului vaporului „Tage“. Cufundarea și pierderea acestui vapor s'au făcut în împrejurări anormale, și mai înainte au fost nise scene dureroase, cari ar fi compromis în modul cel mai serios pe cățiva ofițeri și mateloși. În urma acestor informațiuni, cari i-au sosit pe cale oficială, ministrul de marină a prescris ancheta, care se face acum la Marsilia, decătără autoritatea competentă. Au fost întrebați șefii administrațiunii mesageriilor, cari n'au putut da explicări amănunțite, faptele petrecîndu-se pe un teren depărtat și fără să aibă alți martori, decît pe oamenii echipagiului și pe cățiva călători. Administrațiunea centrală n'a fost informată decît într'un mod cu totul indirect, dacă s'au comis jafuri pe vas, dacă obiectele prețioase și diversele mărfuri de valoare au dispărut. Două luni după-ce s'a perdut vaporul „Tage“, direcțiunea mesageriilor din Marsilia a primit dela căpitanul vaporului „Salazie“, care venia din Sydney cu 182 călători, un compas, o busolă, un atlas, un tun, mai multe revolvere și câteva tacămuri de riol, cari se aflau în vaporul „Tage“. Ce au devenit celelalte obiecte, celelalte mărfuri? Nu se știe, și tocmai pentru aceasta s'a numit ancheta, de care este vorba. Are să se întrebă pe rînd toți ofițerii și mateloșii, cari se aflau pe vaporul perdut, și poate că se va face lumină deplină asupra celor întemplate.

(Un ciudat înnotător.) Acum câteva zile s'a inaugurat la Dublin primul stabiliment de natațiune. Veniseră mulți amatori de apă rece, s'au ținut discursuri călduroase, etc. etc. Dar autoritățile municipale n'au creșut, că trebuie să se oprească dela această solemnitate. Lordul primar al Dublinului, dl. T. — D. Sullinan, a creșut, că trebuie să dea administrațiilor sei un bun exemplu, aruncîndu-se cel dintâi în basîn. Astfel, desbrăcîndu-se „coram popolo“, s'a aruncat fără cea mai mică sfială în basîn. După dînsul s'a aruncat și primul funcționar al administrațiunii comunale, și a început să facă, cu superiorul sau ierarhic, o cursă dintre cele mai pasionate, care s'a terminat prin victoria lordului primar, care a sosit mai înainte la margine cu o jumătate de lungime. — Ciudați mai sînt și „Homorulerii“.

(Un ciudat dejun.) Dilele trecute un călător, care după accentul seu părea a fi Pie-

montez, descinse la unul din hotelurile din Genua. În timpul prînzului el atrase, prin purtare lui ciudată, atențiunea băieților din restaurant, căci bănuiră numai decît că au a face cu un nebun. Cu toate acestea el se retrase liniștit în camera lui și nu eși decît a doua zi foarte tîrziu. În momentul, când era să se pună la dejun el avu deodată un acces de alienație destul de ciudată. Scoase portofelul din buzunar, luă din el un bilet de 50 lei, îl duse la gură și-l înghiți. Băieții din restaurant, cari îl supravegheau vîdăr, că se pregătia să facă același lucru cu alte bilete de câte 5 lei. Ei alergară, ca să-l împedece de a le înghiți, dar nebunul se împotrivi din toate puterile sale și reuși să înghiți și aceste bilete. Se sculă dîcînd, că vrea să plece. Poliția fu îndată anunțată, și când era să plece, își apucă cu dinții pardesiul și-l sfîșia în bucăți scoțînd nise urlete îngrozitoare. El fu instalat într'un spital de alienați.

Bibliografie.

„Romänische Revue“. Politisch-literarische Monatsschrift. Herausgeber: Dr. Cornelius Diaconovich. Budapest, Juni 1886. II. Jahrg. VI. Heft. Inhalt: An die Leser der „Romänischen Revue“. — „Einige Worte über die Nationalitätenfrage“. (Nehány szó a nemzetiségi kérdéssről. Von Lud. Mocsary. Budapest 1886). — Aus dem „Fundus regius“. (Zur Frage der Besetzung der Sachsengrafen- und Obergespannsstelle in Hermannstadt). Von V. Barcian. — Aus der romänischen Presse. — Ovid. Schauspiel in vier Aufzügen von V. Alexandri. Aus dem Romänischen von Dr. Adolf Stern (Bucarest.) [Schluss.] — Meine Antwort für Herrn Hunfalvi Pál. Von A. D. Xenopol. — Wie der romänische Bauer seinen Kalender macht. Beitrag zum Glauben, den Sitten und Gebräuchen bei den Rumänen, nach dem Romänischen des S. Fl. Marian von P. Brosteanu.

„Convorbiri Pedagogice“. Revistă pentru educațiune și instrucțiune. Apare în fasciculi lunari de 1¹/₂ coală cu un portret fotolitografic și un faximil de subscriere. Satul-nou, 1/13 Iulie 1886. Anul I. Nr. 2. Sumar: Vasile Petri (cu portret fotolitografic și faximil de subscriere). — Chemarea învățătorului popular. — Să fie învățătorul june sau înșurat. — Ceva despre pâine. — Dascălul Ionită (novelă). — Anecdote. — Cronica contemporană. — Revista diarelor pedagogice. — Curier bibliografic. — Mosaic. — Loc de informațiuni. — Ghicitor. — Telefonul Redacției. — Premii pentru abonații „Convorbirilor Pedagogice“. — Publicațiuni.

„Cărțile sateanului român“. Scriere pentru popor. Apare la 1/13 a fiecărei luni. Blaj, 1/13 Iulie 1886. Anul XI. Cartea VII. Sumar: Trei uriași. — Versul lui Gregorie Maior. — Sfîrșitul unui rege. — Drăguța Pinteii. — Deosebitele mijloace, prin care se pot prevedea schimbările vremii. — Glume. — Din bătrîni. — Ce se lucre economul în luna lui Iulie? — De ale bătrînilor. — Necrolog. —

„Ludimagister“. Organ pentru trebuințele învățătorilor. Apare de două-ori pe lună, la 1 și 16. Reșița, 16 Iulie st. n. 1886. Anul I. Nr. 6. Sumar: O nouă încercare pentru explicarea principiului psihic. — Învătătoria și cantoratul (urmare). — Martiri (schită scrisă după cel-ce a suferit). — Din viața învățătorilor. — Necrolog. — Bibliografie. — Cîtuța poștei.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI“.

Paris, 24 Iulie n. Comisiunea pentru apărare a decis cu toate voturile contra lui Boulanger și Soussier, ca întăriturile din jurul Parisului între Aute-nel și Saint Denis să fie menținute.

Madrid, 24 Iulie n. Toate scirile despre crize ministeriale au dispărut. Toți ministrii rămîn la portofoliurile lor, Cortes-ii astăzi își suspendează lucrările.

Sofia, 24 Iulie n. Sesiunea sobraniei s'a închis ieri de principele. Principele a mulțumit deputaților pentru votarea proiectelor de lege și a felicitat poporul bulgar la împlinirea uneia din obligamentele internaționale ale Bulgariei, care este rescumpărarea liniei ferate Rusciuc-Varna.

Niș, 24 Iulie n. Ieri s'a terminat în scupcină desbaterea despre adresă, care a fost foarte animată, fiindcă Garașanin a pus cestiunea de încredere. S'au prezentat o adresă a majorității și una a minorității. Cea dintâi este o parafrasă a mesagiului de tron, a doua formulează programul radicalilor. După o desbatere de 5 oare, în decursul căreia au vorbit cei mai distinși oratori din ambe partidele, după vorbirea ministrului de finanțe Miia-tovici și a ministrului-president Garașanin, care au lăsat o impresiune adîncă după sine, adresa majorității a fost primită cu 82 contra 37 voturi. 16 deputați s'au abținut dela votare. Resultatul votării a fost aclamat cu mare sgomot.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Economie.

Plața din Sibiu, 23 Iulie. Grâu hectolitra 47—80 chilo fl. 5.40 până fl. 6.20, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 4.20, până fl. 5.—, secara 66 până 72 chilo fl. 3.30 până fl. 3.70, orș 58 până 64 chilo fl. —, până fl. —, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.90 până fl. 2.30, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.10 până fl. 4.50, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.40, sēmēnță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.— până fl. 3.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.50, linteia 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, pāsāt de grāu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făinā Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slānina 100 chilo fl. 50.— până fl. 52.—, unsoarea de porc fl. 52.— până fl. 55.—, sēu brut fl. 24.— până fl. 26.—, sēu de lumini fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 50.—, sāpunul fl. 26.— până fl. 28.—, fēn 100 chilo fl. 1.60 până fl. 2.—, cânepa fl. 30.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3.—, spirtul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 36 cr., carnea de vițel 30 până 40 cr., carnea de porc 38 până 40 cr., carnea de berbec 24 până 26 cr., ouē 10 cu 20 până 24 cr.

Tērgul de rīmātōri în Steinbruch. În 22 Iulie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri 45.— cr. până — cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori 45.½ cr. până 46.— cr., mārřă țērāneascā, grea 44.— cr. până 44.½ cr., de mijloc 44.½ cr. până 45.— cr., ușoară 45.— cr. până 45.½ cr., romānesci de Bakony, grei 42.— cr. până 43.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 44.— cr. până 44.½ cr., transito de mijloc 44.— cr. până 44.½ cr., transito ușori 44.— cr. până 44.½ cr., in-grāșați cu ghindā — cr. până — cr. per 4% compenți la garā.

Bursa de Budapesta

din 23 Iulie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	—
" " hārtie " 4%	106.—
" " hārtie " 5%	94.70
Imprumutul cāilor ferate ung.	154.50
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	101.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	119.50
Bonuri rurale ung.	105.—
" " " cu cl. de sortare	105.—
" " " bānățene-timișene	105.—
" " " cu cl. de sortare	105.—
" " " transilvane	105.—
" " " croato-slavone	105.—
Despāgubire pentru dijma ung. de vin	100.50
Imprumut cu premiu ung.	123.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.80
Renta de hārtie austriacā	85.—
" " argint austriacā	85.75
" " aur austriacā	118.75
Losurile austr. din 1860	142.—
Acțiunile băncei austro-ungare	875.—
" " de credit ung.	286.50
" " " " austr.	279.—
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împērătesci	5.93
Napoleon-d'ori	9.97
Mārci 100 imp. germane	61.85
Londra 10 Livres sterlingi	126.10

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.
Operațiile efectuate în 8 Iulie 1886.

Vēndētōrii	Cumpērātōrii		Hectol.	Greut. libe	Prețul lei în aur	Observații
Vrioni	G. Mendl	Porumb	2500	59½	6.92½	Magazie
"	Chrisoveloni	"	1900	59¼	6.90	"
Frieschman	G. Mendl	"	1500	60¾	7.10	"
Emberico	"	"	1200	59	6.70	"
Nicolaidi	Peirano	"	1250	60	6.09	"
Sassu	G. Mendl	"	1200	59½	7.—	"
Gardeli	"	"	2500	57	6.70	"
Cațica	"	"	900	57½	6.75	Caic
Thetene	L. Mendl	"	2500	59½	7.—	"
Davis	"	"	1000	60½	7.07½	Magazie
Matheos	Chrisoveloni	"	4000	58¾	6.90	Șlep
Bloch	G. Mendl	"	2400	58½	6.97½	"
Vasilato	Mendl	"	2200	60	7.—	Magazie
Sassu	G. Mendl	"	1250	59½	6.90	"
"	"	"	500	59½	6.90	"
Marghiloman	"	Cinquant.	2000	63½	8.35	"
Suca	Halil	Orș	1400	44	5.—	"
Cohen	G. Mendl	Rapiță	900	53	12.—	"

Operațiile efectuate în 9 Iulie 1886.

Marato	G. Mendl	Porumb	1100	59¼	7.07½	Caic
Grimani	Emberico	"	3100	59	7.07½	"
Dimitriadi	Chrisoveloni	"	4550	58¾	6.97½	Șlep
Temil	Peirano	"	1500	59	7.05	Caic
Politi	L. Mendl	"	3600	59½	7.12½	"
"	"	"	3500	59¾	7.14	"
Gardeli	Feitler	"	11,000	59	6.92½	Magazie
"	"	"	2500	59	7.—	Caic
Emberico	Pauli	"	7000	59	7.10	Șlep
Chiprioti	G. Mendl	"	3260	59½	7.15	Caic
Dimitriadi	Feitler	"	4300	57½	6.80	"
Suca	"	"	1100	57½	6.67½	Magazie
Coti	Mendl	"	1300	61	7.15	"
Haidi	"	"	700	60¾	7.10	"
Emberico	Feitler	"	1700	60	7.—	"
Vasmagidi	G. Mendl	"	4200	59½	7.15	Caic
Evloghiu	"	"	2150	60½	7.20	"
Bloch	Mendl	"	7500	58¾	6.95	Șlep
Emberico	Carnavali	"	3500	60	7.20	Caic
Agalidi	Foca	"	1300	60	7.07½	Magazie
Perlea	Schmierer	Orș	3500	49	6.50	"
"	"	"	1150	47	"	"
"	"	"	1500	48½	"	"

Bursa de Viena

din 23 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " hārtie " 4%	106.15
" " hārtie " 5%	94.75
Imprumutul cāilor ferate ung.	154.50
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	101.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	120.—
Bonuri rurale ung.	105.20
" " " cu cl. de sortare	105.10
" " " bānățene-timișene	105.20
" " " cu cl. de sortare	105.10
" " " transilvane	105.20
" " " croato-slavone	115.20
Despāgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Imprumut cu premiu ung.	122.90
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.50
Rentă de hārtie austriacā	85.20
" " argint austriacā	86.—
Rentă de aur austriacā	119.50
Losuri austr. din 1860	142.20
Acțiunile băncei austro-ungare	874.—
" " de credit ung.	286.75
" " " " austr.	279.80
Argintul	—
Galbeni împērătesci	5.92
Napoleon-d'ori	10.—
Mārci 100 imp. germane	61.85
Londra 10 Livres strelingi	126.05

Cursul pieței din Sibiu

din 24 Iulie st. n. 1886.

Hārtie-monetă romānă	Cump.	8.52	vēnd.	8.58
Lire turcesci	"	11.20	"	11.30
Imperiali	"	10.20	"	10.30
Ruble rusesci	"	1.21	"	1.22

Bursa de București.

Cota oficială dela 21 Iulie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	97.—	vēnd.	97.½
Rur. conv. (6%)	"	87.½	"	88.—
Acț. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	261.—
Banca națională a Romāniei	"	—	"	—
Impr. oraș. București	"	32.—	"	35.—
Acț. de asig. Naționala	"	—	"	206.210
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	81.½	"	82.½
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	—	"	155.—
Aur	"	15.—	"	15.¼

Anunțiu de exarendare.

Bunul dela **Cut** al seminarului teologic gr.-cat. din Blaj, aproape de Sas-Sebeș și de Mercuria, consistător din 288 jugere 404 °□, loc arător din 210 jug. 19 °□ fēnaț, rituri și grādini din 247 jug. 813 °□ pāsune deja segregatā, din 9 jug. 140 °□ vieă; mai departe din dreptul regal de crișmărit în Cut, și la Silvaș, precum și din crișma din Sas-Sebeș, se dā în arēndā pe calea licitațiunii publice pe periodul de 6 (șese) ani, începēnd din 24 Aprilie 1887 până în 24 Aprilie 1893. —

Licitațiunea se va ține în **I-ma August a. c. st. n. la 10 oare a. m.** în cancelaria advocaturei archidieceane. — Doritorii de a licita au a de-

pune un vadiu de 10% dela suma de ex-clamare de 4800 fl. v. a.

Până la începerea licitațiunii se primesc și oferte sigilate și provēqute cu vadiul de 10%. —

Condițiunile de licitațiune se pot vedē în cancelaria subscrisului. [309] 1—3

Blaj, în 21 Iulie 1886.

Ludovic Csato,
advocat archidiecean.

Publicațiune.

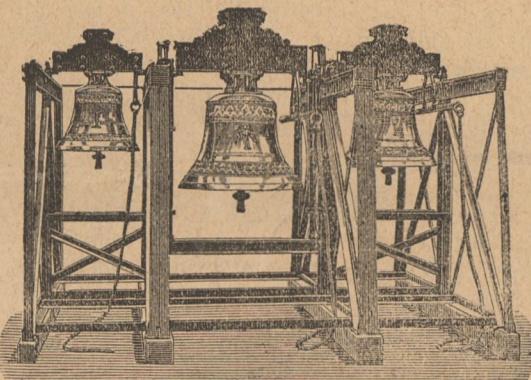
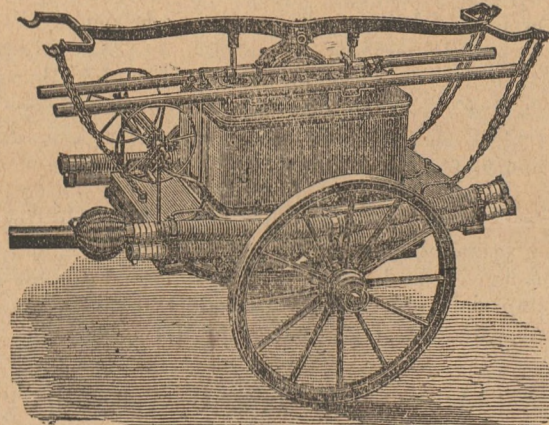
Tērgul de țearā cel mai aproape al „St. Ilie“ în comuna B.-Lipova, comitatul Timișoarei, se va ține în **1 August a. c. st. n.**

Tērgul de vite însă se va începe cu 2 zile mai nainte. [307] 3—3

Lipova, în 15 Iulie 1886.

Antistia comunala.

Clopote și tulumbe (pompe).

Clopote și tulumbe (pompe)

de toate mārīmīle după construcțiunile cele mai bune, confecționate în mod solid din cositor și aramā, fără părți din fer vērsat; aparate și instrumente pentru pompieri se aflā ieftine, eventual plătibile în rate la

Wilhelm Gottschling

fabricant de tulumbe, clopote și mārřuri de metal,
Sibiu, Poschengasse Nr. 11.

Lucrări și reparaturi aparținētoare acestei specialități se efectueșc iute, prompt și ieftin.

Pentru societățile de pompieri.

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui
A. G. ÖSZY
recomandă cassele sale

de bani

și
Cărți
sigure contra focului
și a spargerii

anume construite și cari se pot descuia numai de cumpērātōri instruiți, de diferite forme și mārīmī, cu prețuri mai efītne decât fabricatele de acest soiū ale altor fabric.

Cassele se pot vedē în localul fabriciei

Sibiu,
strada Neustift Nr. 9.

Recunoscință publică.

Domnului A. G. Öszy, fabricant de casse în Sibiu.

Cu plăcere îți adevērim prin aceasta, că cassa de documente duplā, sigurā în contra focului și a spargerii provēdută cu nou perfecționatul lăcat american de împuns și cu două lăcate **chub** în privința bunătății materialului și a lucrării precum și a prețului a aflat îndestulire și recunoscință. Aceasta o constatām prelūngā dorința de a țī-se oferī și pe viitor ocașiune de a obțīnē în acest ram al industriei patriotice asemenea onoare și rezultate favorabile.

Direcțiunea

dela „Boden-Credit-Anstalt“ în Sibiu.

[288] 6

La recercarea fabricantului de casse de aci **A. G. Öszy**, prin aceasta se adevēresce, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului și a spargerii (înalț de 2-15 metri, în lățime de 1-38 metri) provēqute cu nou perfecționatul lăcat american de împuns și cu două lăcate **chub**, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bunătatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplinā recunoscință. Subscrișca cassā de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriā ale dlui **A. G. Öszy**.

Direcțiunea

dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

Afarā de atestatele de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoscință și laudā

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.

Representanță pentru Sighișoara **Carol Fischer**.